

Asia: VN/16052/2021

Kulttuurin tulevaisuustyöryhmän raportti

Lausunnonantajan lausunto

Miten työryhmän raportti onnistuu sanoittamaan ja viestimään kulttuurialan tilannetta ja kehittämishaasteita alan jälleenrakennuksen ja vahvistamisen tarve huomioiden?

Suomen musiikkioppilaitosten liitto katsoo, että raportissa tulee hyvin ilmi alan kokonaistilanne ja -tarpeet koronan jälkeisessä jälleenrakennuksessa, kulttuurialan tukemisessa sekä taiteen ja kulttuurin merkityksen tunnustamisessa. Monilta osin ansiokkaassa raportissa taiteen perusopetus (TPO) oltaisiin kuitenkin voitu huomioida vahvemmin esimerkiksi valtavirtaistamalla TPO tekstiin ja/tai tunnistamalla TPO keskeisenä osana taiteen koulutuspolkuja ja ammattilaisuuteen kasvamista – toisin sanoen sanallistamalla, että taiteilijuuteen ja/tai taidealoille kasvu alkaa taiteen perusopetuksesta, parhaimmillaan jo esimerkiksi varhaisiän musiikkikasvatuksesta.

Mitkä raportin toimenpide-esityksistä ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa (max 5)?

- Taiteen perusopetuksen ja taidekasvatuksen kehittäminen
- Kulttuuripoliittisen selonteon antaminen eduskunnalle hallituksen toimesta 2023
- Kulttuuritoiminnan tavoitteiden ja toimenpiteiden sisällyttäminen kunnan strategiaan, talousarviokäsittelyyn ja toiminnan säännölliseen arviointiin yhteistyössä kunnan sisällä eri toimialojen, muiden kuntien sekä kulttuurialan toimijoiden kanssa.

Miten voidaan mielestänne vaikuttaa siihen, että työryhmän viestit tulevat huomioiduiksi ja esitykset toteutetuiksi mahdollisimman hyvin seuraavalla hallituskaudella?

Suomen musiikkioppilaitosten liitto toivoo dialogia OKM:n kanssa, pyöreän pöydän keskusteluja kulttuuriministerin kanssa sekä raportin toteutumisen seurantaa ja siitä viestimistä ja katsoo, että edellä mainitut ovat keinoja varmistaa, että kulttuuriala tulee kuulluksi ja huomioiduksi. Lisäksi Suomen musiikkioppilaitosten liitto nostaa esiin, että työryhmässä ja/tai dialogisessa

vuorovaikutuksessa päättäjien kanssa olisi tärkeää olla mukana myös vähintään yksi TPO:ta edustava taho, jotta ajatus koulutusjatkumoiden ja -polkujen kehittämisen tärkeydestä välittyy osana keskusteluja.

Lukukohtaiset kommentit

Luku 1: Annamme kulttuurillemme sille kuuluvan arvostuksen.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Suomen musiikkioppilaitosten liitto katsoo, että 1. luvun johdannossa kulttuuriharrastusten maininnan yhteydessä olisi luonteva paikka nostaa esiin, että taide ja kulttuuri kuuluvat myös lapsille ja nuorille esimerkiksi TPO-toimintaan osallistumisen yhteydessä, mikä on omiaan vahvistamaan lasten ja nuorten kulttuurista osallisuutta ja hyvinvointia.

Luku 2: Kasvatamme hyvinvointiamme investoimalla kulttuuriin.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Suomen musiikkioppilaitosten liitto pitää kannatettavana, että kulttuuri-investointien merkitystä korostetaan myös työllisyyden näkökulmasta. Samalla Suomen musiikkioppilaitosten liitto toivoo, että TPO:n rooli ammatillisuuden rakentumisessa huomioitaisiin vahvemmin. Esimerkiksi sivulla 13 mainitun kuntien kulttuuriroolin korostumisen yhteydessä olisi hyvä mainita TPO:n vaikutukset kuntien veto-, pito- ja elinvoimalle sekä kuntalaisten hyvinvoinnille.

Luku 3: Tuemme tekijöitä ja vahvistamme samalla talouttamme.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Sivulla 16 kirjoitetaan: "Pullasta ei voi poimia vain rusinoita: ruohonjuuritason on oltava rikas ja taiteen perusrahoituksen kunnossa, jotta menestystarinoita syntyy." Suomen musiikkioppilaitosten liitto katsoo, että taiteen perusrahoituksen keskeisyyden lisäksi ruohonjuuritason toiminnan vahvistaminen edellyttäisi TPO:n mainintaa. Suomen musiikkioppilaitosten liitto kiittää visiotöiden huomioimisesta (s.19).

Luku 4: Teemme tarvittavat rakenteelliset uudistukset freelancereiden työskentelyolosuhteiden parantamiseksi.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

-

Luku 5: Tarjoamme kaikille suomalaisille tasavertaiset mahdollisuudet nauttia kulttuurista.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Sivulla 26 lukee: "Taiteen perusopetusta ja taidekasvatusta kehitetään niin, että tarjontaa on koko maassa ja eri taiteenaloilla." Suomen musiikkioppilaitosten liitto katsoo, että toimenpidesuosituksessa olisi tärkeää huomioida myös olemassa olevan TPO-infran vahvistaminen

eli että pidetään huolta olemassa olevista rakenteista. Toisin sanoen toiminnan kehittämisen lisäksi tarvitaan jo olemassa olevan toiminnan vahvistamista.

Sivulla 26 lukee myös: "Harrastamisen Suomen mallia kehitettäessä hyödynnetään

paikallisia ja alueellisia toimijoita, jotta kaikille lapsille ja nuorille löytyy mieluisa harrastus." Suomen musiikkioppilaitoksen liitto toivoo, että Harrastamisen Suomen mallin kehittämisen edellyttämisessä mainittaisiin erikseen, että TPO-kentän toimijoita kuultaisiin kehittämistyössä, jotta taiteen perusopetuksen saatavuus ja saavutettavuus toteutuisi mallissa entistä paremmin.

Koskela Minja
Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry